

Wyznaczanie wartości i wektorów własnych macierzy symetrycznej metodą potęgową z redukcją Hotellinga

Tomasz Chwiej

22 stycznia 2016

Zadania do wykonania:

1. Zdefiniować macierz symetryczną A o wymiarze $n = 7$, której elementy są dane przepisem:

$$A_{ij} = \sqrt{i+j} \quad (1)$$

gdzie: $i, j = 1, 2, \dots, n$. Macierz jest symetryczna więc ma wszystkie wartości własne rzeczywiste, podobnie jak składowe wszystkich wektorów własnych.

2. Dokonać redukcji macierzy do postaci trójdiagonalnej ($A \rightarrow T$) przy użyciu procedury (Numerical Recipes):

```
tred2(A, n, d,e);
```

gdzie: A - macierz którą diagonalizujemy, d i e to wektory n -elementowe w których zapisane są składowe diagonalni i poddiagonalni macierzy wynikowej (trójdiagonalnej)

Macierz A przekształciliśmy do postaci iloczynu:

$$T = P^{-1}AP \quad (2)$$

Uwaga: macierz A została nadpisana przez macierz przekształcenia P . W metodzie iteracyjnej (punkt 4) należy użyć jej kopii lub przywrócić jej pierwotną postać (rów. 1).

3. Przy użyciu procedury (Numerical Recipes):

```
tqli(float *d, float *e, int n, float **Z)
```

gdzie: d i e to wektory otrzymane z procedury `tred2()`, a Z jest macierzą $n \times n$, w której (w kolumnach) mogą być zapisane wektory własne macierzy T (jeśli na wejściu z jest macierzą jednostkową), znaleźć wartości macierzy trójdiagonalnej T (identyczne jak macierzy pierwotnej A) i zapisać je do pliku.

4. Wartości własne wyznaczymy jeszcze raz, iteracyjnie, przy użyciu metody potęgowej.
Algorytm

- Ustalamy numer poszukiwanej wartości własnej $k = 1, 2, \dots, n$.
- Przed rozpoczęciem procesu iteracyjnego, dla danego k , deklarujemy wektor startowy, np.:
 $\mathbf{x}_0 = [1, 1, 1, 1, 1, 1, 1]$,

- Dla ustalonego k , w każdej iteracji obliczamy kolejno:

$$\mathbf{x}_{i+1} = W_k \mathbf{x}_i \quad (3)$$

$$\lambda_i = \frac{\mathbf{x}_{i+1}^T \mathbf{x}_i}{\mathbf{x}_i^T \mathbf{x}_i} \quad (4)$$

$$\mathbf{x}_{i+1} = \frac{\mathbf{x}_{i+1}}{\|\mathbf{x}_{i+1}\|_2} \quad (5)$$

$$\mathbf{x}_i = \mathbf{x}_{i+1} \text{ (przepisujemy wektor)} \quad (6)$$

Wykonujemy 8 iteracji.

- Po zakończeniu procesu iteracyjnego, przeprowadzamy redukcję macierzy:

$$W_{k+1} = W_k - \lambda_k \mathbf{x}_k \mathbf{x}_k^T \quad (7)$$

Macierz W_{k+1} używamy do znalezienia kolejnej wartości własnej λ_{k+1} . Zakładamy oczywiście, że

$$W_1 = A \quad (8)$$

5. Zapisać do pliku wartości kolejnych przybliżeń λ_i dla każdego $k = 1, 2, \dots, n$. W sprawozdaniu porównać z wartościami własnymi uzyskanymi przy użyciu procedur z biblioteki Numerical Recipes - ich wartości powinny być zbliżone.
6. Proszę sprawdzić co się stanie jeśli nie będziemy normować wektora w każdej iteracji tj. podczas iteracji nie uwzględniamy równania 5 - informację zamieścić w sprawozdaniu.